

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 900/2021
12.10.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Милица Митровић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1544/20 од 07.10.2020. године, у седници одржаној 12.10.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1544/20 од 07.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Пазару П 68/17 од 25.10.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име зајма врати 50.000 евра у динарској противвредности са референтном каматном стопом коју прописује Европска централна банка на главне операције за рефинансирање увећаном за 8 процентних поена (сходно члану 4. Закона о затезној камати) од 14.12.2015. године, као дана подношења тужбе па до коначне исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка плати 182.100,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1544/20 од 07.10.2020. године, одбијена је, као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), и утврдио да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновано се у ревизији указују да је у поступку пред другостепеним

судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, јер тај суд није пропустио да примени, нити је погрешно применио коју од одредаба процесног закона, а што је било или могло бити од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је, као зајмодавац са туженим, као зајмопримцем истог дана, 15.02.2004. године закључио два уговора о зајму. У првом уговору је наведено да зајам износи 60.000 евра, да је накнада за коришћење новца 1,5% месечно, а рок за отплату годину дана, док је у другом уговору наведено да је зајам 50.000 евра, да је месечна (камата – реч је прецртана), накнада за коришћење новца 1%, а рок за отплату није наведен, руком је додато да је накнада 400 евра, а на дну је дописано: „признајем дуг по уговору по могућности по договору – датум – 17.08.2015. године“ коју је потписао тужени. Странке су и 01.07.2004. године закључиле уговор о зајму у ком уговору је наведено да зајам износи 60.000 евра, са роком враћања од годину дана и накнадом за коришћење новца 1% месечно. Тужени је на рочишту одржаном 13.07.2016. године признао да тужиоцу дугује преостали износ од 50.000 евра, односно да му исти није вратио, наводећи да је новац употребљен за пословање фирме УТП „ВВ“.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право садржано у члану 557. Закона о облигационим односима, обавезивањем туженог да тужиоцу врати главни дуг у износу од 50.000 евра, у динарској противвредности, са каматом, а разлоге које су за своје одлуке дали нижестепени судови као јасне и правилне у свему прихвата и ревизијски суд. Наиме, код утврђеног да је међу странкама, као физичким лицима, закључен писмени уговор о зајму 60.000 евра у складу са чланом 557. Закона о облигационим односима и да је тужени преузео обавезу да тужиоцу врати износ новца који му је тужилац предао, па како је тужени своју обавезу делимично извршио, тако што је тужиоцу вратио износ од 10.000 евра и како је тужени изјавио да тужиоцу дугује преостали износ од 50.000 евра, то је исти у обавези да тај износ новца врати тужиоцу.

Као спорно питање поставило се да ли је уговорена и камата коју је тужени био дужан да плаћа на износ зајма и стим у вези да је тужени плаћањем камате веће него што је прописана законом вратио износ новца који му је тужилац предао на име зајма. Према члану 558. став 1. Закона о облигационим односима, зајмопримац се може обавезати да уз главницу дугује камату, међутим, чланом 399. ставом 1. истог Закона прописано је да стопа уговорне камате између физичких лица не може бити већа од каматне стопе која се у месту испуњења плаћа на штедне улоге по виђењу, а ставом 4. истог члана, да ако је уговорена већа камата од дозвољене, примениће се највећа дозвољена стопа камате. С обзиром да је тужени тек у жалби изнео тврдње да је тужиоцу плаћањем камате веће него што је дозвољена вратио цео износ новца који је примио на име зајма, па како није доказао да тај предлог није могао да изнесе током првостепеног поступка, то су неосновани наводи ревизије туженог да је тужиоцу вратио целокупан износ.

Правилан је закључак нижестепених судова да потраживање тужиоца није застарело, јер се тужени изјавом написаном и потписаном 17.08.2015. године на крају уговора од 15.02.2004. године изричито одрекао застарелости у смислу члана 366. став 1. Закона о облигационим односима, услед чега је од тог датума почео да тече нови рок

застарелости, па како је тужба у овој правној ствари поднета 08.05.2017. године, то следи да потраживање тужиоца није застарело.

Неосновани су наводи ревизије којима се указује да се ради о зеленашком правном послу. Наиме, чланом 141. став 1. Закона о облигационим односима, прописано је да је ништав уговор којим неко, користећи се стањем нужде или тешким материјалним стањем другог, његовим недовољним искуством, лакомисленошћу или зависношћу уговори за себе или за неког трећег корист која је у очигледној несразмери са оним што је он другом дао или учинио, или се обавезао дати или учинити, док је ставом 2. истог члана прописано да се на зеленашки уговор сходно примењују одредбе овог Закона о последицама ништавости и о делимичној ништавости уговора. Да би уговор био ништав, сагласно члану 141. став 1. Закона о облигационим односима потребно је да поред тешког материјалног положаја неког лица, то лице буде недовољно искусно, лакомислено или зависно у односу према лицу које користи његову ситуацију ради остваривања користи уговарањем узајамних давања у очигледној несразмери. Оспорени уговор није зеленашки правни посао у смислу члана 141. став 1. Закона о облигационим односима, јер тужени није био у тешком материјалном положају и стању нужде, имајући у виду да новац није био потребан њему, већ је новац употребљен за пословање фирме УТП „ВВ“, нити се тужени може легитимисати као недовољно искусан и лакомислен, с обзиром да је био упознат са свим околностима у вези закључења уговора (закључена три уговора), што искључује могућност да је поступао са недовољном пажњом која се у оваквом случају очекује од просечног човека.

Како се ни осталим наводима ревизије не доводи у сумњу правилност и законитост другостепене пресуде, на основу члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић